

محل مهر آموزشگاه	نوبت دوم خرداد ماه	باسم‌هه تعالی استان گیلان رشت (دوره دوم)	نام و نام خانوادگی : پایه تحصیلی : دهم رشته : ریاضی و تجربی کلاس : ریاضی - مریم - نرگس - ارکیده
	تاریخ امتحان : ۱۰/۳/۱۰		
	مدت امتحان : ۸۰ دقیقه		سوالات درس : فارسی ۱

نام و نام خانوادگی دبیر و امضا :

نمره با عدد :

نمره با حروف :

نمره پس از تجدید نظر :

بارم	سوالات	ج.
۷	<h3>قلمرو زبانی</h3> <p>معنای واژگان مشخص شده را بنویسید.</p> <p>الف) تاریخ <u>مشیت</u> باری تعالی است.</p> <p>ب) هر که در <u>مسلخ</u> گرمابه بود، همه بر پای خاسته بودند.</p> <p>ج) می توانی خدا را به تمامی در <u>تملک</u> خویش داشته باشی.</p> <p>د) تنی لرز لرزان و رخ <u>سندروس</u>.</p> <p>ه) <u>جولقی</u> ای سر برنه می گذشت.</p>	۱
۱.۵	<p>در متن زیر چند واژه از نظر املایی نادرست نوشته شده است؟ شکل درست آنها را بنویسید.(۳ مورد)</p> <p>- منتخبی از اشعار شاعران مشهور و متون ادبی نساب الصیان را به ما درس می دادند.</p> <p>- وقتی اصوّه تو آن تمثیل وفاداری عباس بن علی (ع) باشد چه باک اگر دو دست تو نیز هدیه راه خدا شود.</p> <p>- بچه جان خروس قالب چه بدستگالی به تو کرده بود که سر از تنش جدا کردی.</p>	۲
۱.۵	<p>با توجه به ایات زیر، به سوالات الف و ب پاسخ دهید.</p> <p>۱) دمی آب خوردن پس از بدستگال / به از عمر هفتاد و هشتاد سال</p> <p>۲) منت خدای را عزوجل که طاعتیش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت.</p> <p>الف) نوع حذف (لفظی - معنوی) را در یکی از موارد فوق مشخص کنید .</p> <p>ب) نوع "واو" (ربط - عطف) را در بیت اول مشخص نمایید.</p>	۳
۰/۵	<p>نقش دستوری «واژه‌های نشان دارشده» در بیت زیر، به ترتیب کدام است؟</p> <p>دو چشم مست تو کز خواب صبح برخیزند // هزار فتنه به هر گوشه‌ای برانگیزند</p> <p>الف) نهاد، مسند، مفعول، نهاد ب) مسند، مفعول، نهاد پ) نهاد، مفعول، متمم ت) مفعول، مسند، نهاد</p>	۴
۰/۵	<p>در بیت زیر ابتدا ضمیر پیوسته را مشخص کنید سپس نقش دستوری آن را بنویسید.</p> <p>هر آنکه جانب اهل وفا نگه دارد / خداش در همه حال از بلا نگه دارد.</p>	۵

۰/۵	در متن زیر کدام واژه دو تلفظی است؟ یعقوب خود، او را به صبر آموزگار بود.	۶
۰/۵	پسوند «ک» در «درِمَک» چه معنایی را می‌رساند؟ یک نمونه مانند این، مثال بزنید.	۷
۰/۵	الف) کدام یک از موارد زیر، ممال هست? الف) رکاب ب) مزیح پ) نهیب ت) سلاح ب) در کدام گزینه، روابط معنایی بین واژه‌ها، درست ذکر نشده است? الف) فراموشی و نسیان: ترادف ب) درخت و خدنگ: تناسب پ) درع و خود: ترادف ت) فراز و فرود: تضاد	۸
۰/۵	در گروه اسمی «این پسر کوشا» هسته و نوع وابسته‌ها را مشخص کنید.	۹
۵	قلمرو ادبی	
۱	در بیت‌های زیر آرایه‌های قسمت مشخص شده را بنویسید. الف) ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری ب) زینهار از قرین بد زینهار و قنا رَبَّنا عذاب النار	۱۰
۰/۵	در بیت زیر آرایه بخش‌های نشان‌دار شده را نوشه و مفهوم هریک را نیز بنویسید. عالَم از شور و شر عشق خبر هیچ نداشت فتنه انگیز جهان نرگس جادوی تو بود	۱۱
۰/۵	قسمت مشخص شده در بردارنده کدام آرایه ادبی است؟ «حرف‌هایم مثل یک تگه چمن، روشن بود.»	۱۲
۰/۵	مفهوم هریک از کنایه‌های زیر را بنویسید. الف) لنگ بودن کمیت: ب) عنان را گران کردن:	۱۳
۰/۵	در بیت زیر کدام کلمه دارای ایهام است؟ درباره آن توضیح دهید گفتم که بوی زلفت گمراه عالم کرد گفت اگر بدانی هم اوت رهبر آید.	۱۴
۱	نام پدیدآورندگان آثار زیر را بنویسید. الف) مائدۀ‌های زمینی و مائدۀ‌های تازه: ب) اتاق آبی:	۱۵
۱	بی خویشتم کردی بوی گل و ریحان‌ها ..... چو هنگامه آزمون تازه شد ..... بی خویشتم کردی بوی گل و ریحان‌ها	۱۶

قلمرو فکری

۸

- بخش یک: عبارت ها و بیت های زیر را به فارسی روان و امروزی بنویسید.
- الف) کشانی بدو گفت با تو سلیح / نبینم همی جز فسوس و مزیح
 ۱۷
- ب) ریش برمی کند و می گفت: ای دریغ / کافتاب نعمتم شد زیر میغ.

۴

- ج) مپنداز این شعله، افسرده گردد / که بعد از من افروزد از مدفن من
 د) کمان را بمالید رستم به چنگ / به شست اندر آورده تیر خدنگ.
 ۱۸
- ه) بر حریفِ مغلوب که تسليم اختیار کرده، مخدول و نالان استرحام می کرد
 و) چون بخواستیم رفت ما را به انعام و اکرام به راه دریا گسیل کرد.
 ۱۹
- ز) کار پاکان را قیاس از خود مگیر / گرچه باشد در نبشن شیر و شیر
 ح) معلم دور نبود، صورتک به رو نداشت.

۱

پیام اصلی هر یک از بیت های زیر چیست؟

- الف) هر دو نی خوردن از یک آبخور / این یکی خالی و آن پر از شکر
 ۲۰
- ب) چون بسی ابلیس آدم روی هست / پس به هر دستی نشاید داد دست.

۰/۵

مفهوم کدام آیه نزدیک تر است به عبارت «ناتانائل، هر آفریده ای نشانه خداوند است اما هیچ آفریده ای نشان دهنده او نیست»

۱۹

- الف) و مَكَرُوا و مَكَرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ
 ب) لَا تُدْرِكُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ

۰/۵

در جمله زیر تأکید نویسنده بر چه چیزی تاکید کرده است؟
 «مَلَكٌ تَعَالَى أَوْ رَأَ مَلْكَتْ وَنَبُوتْ، زِيَادَتْ بَرْ زِيَادَتْ كَرْدْ، تَعَالَى عَالَمِيَانْ بَدَانْدَ كَهْ هَرَگَزْ كَيَدْ كَايِدانْ با خواست خداوند غیب دان برابر نیاید!»

۲۰

۰/۵

- منظور جمله زیر را توضیح دهید.
 تاریخ، مشیتِ باری تعالی است که از طریق انسان ها به انجام می رسد.

۲۱

۰/۵	با توجه به بیت زیر منظو از «ابدال» چه کسانی است؟ جمله عالم زین سبب گمراه شد / کم کسی ز ابدال حق آگاه شد	۲۲
۰/۵	با توجه به این عبارت در درس خسرو: « حسودان تنگ نظر و عنودان بدگهر وی را به می و معشوق و لهو و لعب کشیدند» بر چه چیزی تاکید می کند؟	۲۳
۰/۵	منظور بیت زیر را توضیح دهید. چه وجود نقش دیوار و چه آدمی که با او سخنی ز عشق گویند و در او اثر نباشد	۲۴

ماهی درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

محل مهر آموزشگاه	نوبت دوم خرداد	باسم‌هه تعالی	نام و نام خانوادگی :
	تاریخ امتحان :		پایه تحصیلی : رشته : کلاس :
	مدت امتحان : دقیقه		سوالات درس :

نمره با عدد : نام و نام خانوادگی دبیر و امضا :
نمره پس از تجدید نظر : نمره با حروف :

بارم	سوالات	جواب
۷	<h3>قلمرو زبانی</h3>	معنای واژگان مشخص شده را بنویسید. الف) تاریخ <u>مشیت</u> باری تعالی است. <u>خواست</u> ج) می توانی خدا را به تمامی در <u>تملک</u> خویش داشته باشی. <u>و زاره</u> ه) جولقی ای سر بر هنه می گذشت.
۱۰/۵	<h3>نخل</h3> <p>ب) هر که در <u>مسلخ</u> گرمابه بود، همه بر پای خاسته بودند. ج) می توانی خدا را به تمامی در <u>تملک</u> خویش داشته باشی. <u>تصاحب</u> و) دست معلم از <u>وقب</u> حیوان روان شد.</p> <h3>نحوی مفعوم</h3>	(رویی عارف)
۱۰/۵	<p>در متن زیر چند واژه از نظر املایی نادرست نوشته شده است؟ شکل درست آنها را بنویسید. (۳ مورد)</p> <p>- منتخی از اشعار شاعران مشهور و متون ادبی <u>نسب</u> الصیان را به ما درس می دادند. <u>نضاب الصیان</u> - وقتی <u>اصوة</u> تو آن تمثیل و فداری عباس بن علی (ع) باشد چه باک اگر دو دست تو نیز هدیه راه خدا شود. - بچه جان خروس قالب چه بدستگالی به تو کرده بود که سر از تنش جدا کردی. <u>خالب</u></p>	۱
۱	<p>با توجه به ایات زیر، به سوالات الف و ب پاسخ دهید.</p> <p>۱) دمی آب خوردن پس از بدستگال / به از عمر هفتاد و هشتاد سال ۲) منت خدای را عزوجل که طاعت شن موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت.</p> <h3>حرینه مخلوک</h3> <p>الف) نوع حذف (لفظی - معنوی) را در یکی از موارد فوق مشخص کنید. ب) نوع "واو" (ربط - عطف) را در بیت اول مشخص نمایید.</p>	۲
۰/۵	<p>نقش دستوری «واژه های نشان دارشده» در بیت زیر، به ترتیب کدام است؟</p> <p>دو چشم مست تو کز خواب صبح برخیزند // هزار فته به هر گوشای برانگیزند</p> <p>الف) نهاد، مسنده، مفعول، نهاد ب) مسنده، مفعول، نهاد ت) مفعول، مسنده، نهاد</p>	۳
۰/۵	<p>در بیت زیر ابتدا ضمیر پیوسته را مشخص کنید سپس نقش دستوری آن را بنویسید.</p> <p>هر آنکه جانب اهل وفا نگه دارد / خداش در همه حال از بلا نگه دارد.</p> <h3>مفعول</h3>	۴
۰/۵	<p>در متن زیر کدام واژه دو تلفظی است؟</p> <p>یعقوب خود، او را به صبر <u>آموزگار</u> بود.</p>	۵

۰/۵	نَّانَةُ الْعَجَبِ وَتَصْفِيرٌ پیامک دامک	پسوند «ک» در «دِرَمَک» چه معنایی را می‌رساند؟ یک نمونه مانند این، مثال بزنید.	۷
۰/۵	ت) سلاح پ) نهیب ب) رکاب	الف) کدام یک از موارد زیر، ممال هست؟ ب) مزیح	۸
۰/۵	ب) در کدام گزینه، روابط معنایی بین واژه‌ها، درست ذکر نشده است؟ الف) فراموشی و نسیان: ترادف ب) درخت و خدنگ: تناسب پ) درع و خود: تضاد	الف) در گروه اسمی «این پسر کوشا» هسته و نوع وابسته‌ها را رو مشخص کنید. صفت‌های رده‌های همه ← صفت‌سازی	۹
۵	قلمرو ادبی		
۱	نَاسَبٌ وَمَرْعَاتٌ تضمین	در بیت‌های زیر آرایه‌های قسمت مشخص شده را بنویسید. الف) ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری ب) زینهار از قرین بد زینهار و قنا رَبَّنَا عذاب النَّار	۱۰
۰/۵	مَجَازٌ أَعْرَدُم عالَمٌ	در بیت زیر آرایه بخش‌های نشان دارشده را نوشه و مفهوم هریک را نیز بنویسید. عالَمٌ از شور و شر عشق خبر هیچ نداشت فتنه انگیز جهان نرگس جادوی تو بود	۱۱
۰/۵	حُلَفَرِي	قسمت مشخص شده در بردارنده کدام آرایه ادبی است؟ «حرف‌هایم مثل یک تگه چمن، روشن بود».	۱۲
۰/۵	نَّاقَانِي بلْدَانْتَنِ السَّبِ	مفهوم هریک از کنایه‌های زیر را بنویسید. الف) لنگ بودن کمیت:	۱۳
۰/۵	—	در بیت زیر کدام کلمه دارای ایهام است؟ درباره آن توضیح دهید گفتم که بوی زلفت گمراه عالم کرد گفتا اگر بدانی هم اوست رهبر آید.	۱۴
۱	أَنْدَرِهُ رِيل هراب سپهی	نام پدیدآورندگان آثار زیر را بنویسید. الف) مائدۀ‌های زمینی و مائدۀ‌های تازه:	۱۵
۱	حُرَبَارَه اَسْرَانَ وقَتْ حَلَوَادِي وَرَفَتْ بَبَسَارَه	بیت‌های زیر را کامل کنید: چو هنگامه آزمون تازه شد وَقَتْ حَلَوَادِي وَرَفَتْ بَبَسَارَه بی خویشتم کردی بوی گل و ریحانها	۱۶
۸	قلمرو فکری		
۸	www.my-dars.ir	بخش یک: عبارت‌ها و بیت‌های زیر را به فارسی روان و امروزی بنویسید.	
۰/۵	أَكْبَرُ لَغَتْ بَا تَرَلَاهِي فَزْ مَخْرَسْ وَ مَرَاحِ لَغَيْ بِنِيمْ رسَ مَكْنُدْ وَ مَلَفَتْ اَيْ اَفْسَرْ ، نَعْمَ مَانَدْ خَوَشَتَرَی بُودَنَه زَرَ اَسْرَ بِنَهَانَ كَرْ	الف) کشانی بدو گفت با تو سلیح / نیینم همی جز فسوس و مزیح ب) ریش بر می کند و می گفت: ای دریغ / کا قتاب نعمتمن شد زیر میغ.	۱۷

۴	<p>ج) مپندرار این شعله، افسرده گردد / که بعد از من افروزد از مدفن من کمان تکن ره عُقْم از سِن می‌رود بله عد از مرگ امْتَدَه می‌شود د) کمان را بمالید رستم به چنگ / به شست اnder آورده تیر خدنگ. رسَمْ کمان را در دست گرفت و نتری از هبیس دست ختنگ ساخت ه) بر حرفی مغلوب که تسليم اختیار کرده، مخدول و نلان استرحام می کرد بر عفت سُسَسَت خورده مَتَلَمَّثَه لَعْدَه و با خواهی از زلوانی طلب رسمی می‌درد و) چون بخواستیم رفت ما را به انعام و اکرام به راه دریا گسیل کرد. حُولَ خَرَالِتَم بِرِیم مَا رَا بَا اصْرَام و نَزَدَلَسَت از راه دریا فَرِسَاد ز) کار پاکان را قیاس از خود مگیر / گرچه باشد در نیشن شیر و شیر خوبان و باطن عالم را با خود مقایسه نکن اُرمیه در ظاهر حمه ملهم هستند ح) معلم با جوجه ها صیص بود و دوره نبور </p>	پیام اصلی هر یک از بیت های زیر چیست؟
۱	<p>الف) هر دو نی خوردند از یک آبخور / این یکی خالی و آن پر از شکر تَظَاهَرَتْ وَمَعْدِلِي بِرِخَلَافِ سُبَاهَتْ ظَاهِر</p>	۱۸
۰/۵	<p>ب) چون بسی ابلیس آدم روی هست / پس به هر دستی نشاید داد دست. سَرَاسَ ظَاهِرَنَبَلِه مَضَاهَوَتَه</p>	۱۹
۰/۵	<p>مفهوم کدام آیه نزدیک تر است به عبارت «ناتانائل، هر آفریدهای نشانه خداوند است اما هیچ آفریدهای نشان دهنده او نیست»</p>	۲۰
۰/۵	<p>در جمله زیر تأکید نویسنده بر چه چیزی تاکید کرده است؟ «مَلِكٌ تعالي او را مملکت و نبوت، زیادت بر زیادت کرد، تا عالمیان بداند که هرگز کید کایدان با خواست خداوند غیب دان برابر نیاید!»</p>	۲۱
۰/۵	<p>منظور جمله زیر را توضیح دهید.</p> <p>بِي احسَارِي اَن</p>	۲۲
۰/۵	<p>با توجه به بیت زیر منظو از «ابدال» چه کسانی است؟</p>	۲۳
۰/۵	<p>جمله عالم زین سبب گمراه شد / کم کسی ز ابدال حق آگاه شد</p>	۲۴
۰/۵	<p>با توجه به این عبارت در درس خسر و: «حسودان تنگ نظر و عنودان بدگهر وی را به می و معشوق و لهو و لعب کشیدند» بر چه چیزی تاکید می کند؟</p> <p>تَائِيرِ رِفِيقٍ وَ دُولَسَتْ رِهْمَنِ</p>	۲۵